

and loyalty programs to customers. Based on the research provided a number of practical recommendations to improve research subject.

Keywords: profitability; profit; income; spending; budget; resources; competition; efficiency; production.

Мартиненко В.П.

доктор екон. наук, професор, ФММ, НТУУ «КПІ»

Шиманська Л.С.

студентка ФММ, НТУУ «КПІ»

СУЧАСНІ МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

В даній статті розглядаються методи управління виробничою діяльністю промислового підприємства. В процесі дослідження визначено економічні, організаційні та соціально-психологічні методи, застосування яких дозволить забезпечити достатньо ефективне функціонування промислового підприємства.

Ключові слова: виробнича діяльність, промислове підприємство, методи управління, ефективність, ринкове середовище.

Постановка проблеми. Мінлива економічна ситуація в державі, недолік власних оборотних коштів, загострення конкурентної боротьби із зарубіжними виробниками, диспропорція в структурі виробничих потужностей спонукають керівників вітчизняних промислових підприємств до пошуку нових ефективних концептуальних підходів до управління виробничим потенціалом, які б дали змогу розвивати виробництво, випускати нові види продукції, удосконалювати технологічні процеси та отримувати більший прибуток.

Актуальність теми дослідження обумовлена необхідністю формування такої системи управління на підприємстві, використання якої дозволило б забезпечити ефективну роботу суб'єктів господарювання у нестійкому ринковому середовищі.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Одна з основних умов стабілізації економіки України – ефективне функціонування промислових підприємств, яке неможливе без професійного управління виробництвом. Проблема ефективного управління виробничою діяльністю вже тривалий час цікавить багатьох теоретиків та практиків, зокрема О. Ареф'єва, І. Тимченко, С. Жданова, Б. Валусева, М. Кужельного, В. Палія, В. Сопко, О. Устенка, О. Амоші, І Герчікової та інших. Проте питання управління виробництвом все ще потребують подальшого вдосконалення.

Метою дослідження є визначення ефективних методів управління виробничою діяльністю підприємств, які можуть мати широке застосування на практиці.

Виклад основного матеріалу. Підприємство може успішно працювати в ринковому середовищі лише через вплив керуючого органу чи особи. При цьому необхідні певні інструменти погодженого впливу, які й забезпечують досягнення поставлених цілей, тобто методи управління, що являють собою способи впливу на окремих працівників і трудові колективи в цілому, які необхідні для досягнення поставлених цілей підприємства. Слід зазначити, що методи управління покликані забезпечити високу ефективність діяльності колективів, їх злагоджену роботу, сприяти максимальній мобілізації творчої активності кожного члена. Цим методи управління відрізняються від усіх інших технічних та технологічних методів, які використовуються у ході вирішення комплексних виробничо-господарських завдань.

Особлива роль методів управління полягає у тому, щоб створити умови для чіткої організації процесу управління, використання сучасної техніки і прогресивної технології організації праці і виробництва, забезпечити їх максимальну ефективність при досягненні поставленої мети. Таким чином, зміст поняття «методи управління» витікає із суті і змісту управління і належить до основних категорій теорії управління.

Управління підприємством спрямоване на людей, коло їхніх інтересів, передовсім матеріальних. Тому основою класифікації методів управління є внутрішній зміст мотивів, якими керується людина у процесі виробничої чи іншої діяльності. За своїм змістом мотиви діяльності можна поділити на матеріальні, соціальні та мотиви примусового характеру. Відповідно до цього розрізняють організаційні, соціально-психологічні та економічні методи управління діяльністю підприємств [1].

Організаційні методи управління – це методи прямої дії, що мають директивний, обов'язковий характер, засновані на дисципліні, відповідальності, адміністративній владі, примусі. Усі організаційні методи управління поділяють на регламентні й розпорядчі. Зміст регламентних методів полягає у формуванні структури та ієрархії управління, делегуванні повноважень і відповідальності певним категоріям працівників підприємства, визначенні орієнтирів діяльності підлеглих, наданні методично-інструктивної та іншої допомоги виконавцям [2].

Розпорядчі методи управління охоплюють поточну (оперативну) організаційну роботу і базуються, як правило, на наказах керівників підприємств. Вони передбачають визначення конкретних завдань для виконавців, розподіл цих завдань між ними, контроль виконання, проведення нарад з питань поточної діяльності підприємства. Основною перевагою організаційних методів є забезпечення волі керівництва для досягнення мети, крім того, ці методи управління підприємством не вимагають значних матеріальних витрат. До недоліків можна віднести утиск ініціативи та творчого підходу.

Соціально-психологічні методи спрямовані на управління соціально-психологічними процесами в колективі. Ці методи здійснюються у формі соціального планування, переконання, навіювання; особистого прикладу, регулювання міжособистісних і міжгрупових відносин, створення й підтримки морального клімату в колективі [3]. На даний час усе більшого значення набувають такі чинники, як змістовність і творчий характер праці, можливості для прояву ініціативи, суспільне визнання, моральне заохочення тощо. Тому розуміння закономірностей соціальної психології та індивідуальної психіки працівника є необхідною умовою ефективного управління виробництвом.

Варто зазначити, що ефективність застосування методів управління в основному залежить від рівня кваліфікації керівних кадрів. Дослідження показало, що центральне місце в системі наукових методів управління трудовою діяльністю людей посідають економічні методи управління, оскільки на їх основі встановлюється цільова програма господарського розвитку підприємства і визначається такий режим роботи і такі стимули, які об'єктивно спонукають і зацікавлюють колективи і окремих працівників в ефективній праці. До складу економічних методів управління належать організаційно-виробниче планування, метод комплексних цільових програм, комерційний розрахунок, система економічних регуляторів господарської діяльності [4,5].

Економічні методи управління мають два аспекти реалізації. Суть першого аспекту:

- формування системи оподаткування суб'єкта господарювання;
- визначення дійової амортизаційної політики, яка сприяла б оновленню матеріальних активів підприємства.

Другий аспект економічних методів управління пов'язаний з управлінським процесом, орієнтованим на використання різноманітних економічних важелів, таких як фінансування, кредитування, ціноутворення, штрафні санкції тощо [5,6].

Доречно відмітити, що тільки в умовах обґрунтованої самостійності можливий реальний перехід до економічних методів керівництва: колектив або власник підприємства розпоряджається матеріальними фондами, отриманим доходом (прибутком), заробітною платою і реалізує свої економічні інтереси. Економічні методи сприяють виявленню нових можливостей і резервів, що особливо важливо в умовах інноваційного розвитку підприємств. Ключова роль належить зміні системи матеріального стимулювання з урахуванням економічних інтересів всіх учасників виробничого процесу. Але для успішного застосування вищезазначених методів необхідно створити умови, при яких економічні методи могли б реалізувати такі свої властивості, як дієвість і цілеспрямованість.

Висновки. Таким чином, усі названі методи управління виробничою діяльністю підприємств органічно взаємозв'язані й використовуються не ізольовано, а комплексно. Проте, на нашу думку, провідними слід вважати

саме економічні методи, адже організаційні методи створюють передумови для використання економічних методів, а соціально-психологічні методи доповнюють організаційні та економічні й утворюють у сукупності необхідний арсенал засобів управління діяльністю підприємства. Відповідно, раціональне поєднання та професійно вміле застосування економічних, організаційних та соціально-психологічних методів управління забезпечує достатньо ефективне функціонування промислового підприємства.

Список використаних джерел

1. Гетьман О.О. Економіка підприємства: навч. посібник / О.О. Гетьман, В.М. Шаповал, 2-ге видання. – К: ЦНЛ, 2010. – 488с.
2. Ареф'єва О.В. Управління потенціалом розвитку підприємств: монографія / О.В. Ареф'єва, О.В. Коренков. – К: ГРОТ, 2004. – 200с.
3. Основы менеджмента : [учеб. для вузов] / Д. Д. Вачугов, Т. Е. Березкина, Н. А. Кислякова и др. ; под ред. Д. Д. Вачугова. – [2-е изд., перераб. и доп.]. – М. : Высш. шк., 2005. – 376 с.
4. Конкурентоспроможність підприємства: управління, оцінка, стратегія: колективна монографія / заряд. В.А. Павленкової. – Дніпропетровськ: Дніпропетровський університет економіки та права ім. Альфреда Нобеля, 2011. – 352с.
5. Грещак М.Г. Внутрішній економічний механізм підприємства: навч. посібник / М.Г. Грещак, О.М. Гребішкова, О.С. Коцюба. – К: КНЕУ, 2001. – 228с.
6. Кирпиченко К.С. Аналіз основних принципів і методів управління підприємством / К.С. Кирпиченко // Вісник економіки транспорту і промисловості, №36, 2001. – С.345-347.

Мартыненко В.П.

доктор экон. наук, профессор, ФММ, НТУУ «КПИ»

Шиманская Л.С.

студентка УЕ-341м, ФММ, НТУУ «КПИ»

СОВРЕМЕННЫЕ МЕТОДЫ УПРАВЛЕНИЯ ПРОИЗВОДСТВЕННОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТЬЮ ПРОМЫШЛЕННОГО ПРЕДПРИЯТИЯ

В данной статье рассматриваются методы управления производственной деятельностью промышленного предприятия. В процессе исследования определено экономические, организационные и социально-психологические методы, применение которых позволит обеспечить достаточно эффективное функционирование промышленного предприятия.

Ключевые слова: производственная деятельность; промышленное предприятие; методы управления; эффективность; рыночная среда.

Martynenko V.P., Shymanska L.S.

MODERN METHODS OF INDUSTRIAL ENTERPRISE'S MANUFACTURING ACTIVITY MANAGEMENT

This article looks into methods of manufacturing activity management of an industrial enterprise. In the process of the research economic, organizational and social-psychological methods were highlighted. Application of those methods will allow to increase efficiency of industrial enterprise's management.

Key words: manufacturing activity; industrial enterprise; management methods; efficiency; market environment.

Марченко В.М.

проф., д.е.н. НТУУ «КПІ», ФММ, КЕiП

Новіков П.В.

студент НТУУ «КПІ», ФММ, КЕiП

УПРАВЛІННЯ ПРОЦЕСОМ ФОРМУВАННЯ ВИТРАТ СИСТЕМНОГО ІНТЕГРАТОРА

Результати аналізу трактування поняття «резерв» в обліковій та економічній літературі підтверджують, що існує проблема неоднозначного його тлумачення. Поняття «резерви» науковці трактують по-різному. Подано класифікацію резервів підприємства і наведено характеристику кожного виду. Важливу роль при аналізі ефективності роботи підприємства відіграють зовнішні і внутрішні фактори. Розглянуто зовнішні та внутрішні фактори формування резервів. Розглянуто систему стимулювання праці як фактор формування резерву підприємства, охарактеризовано роль стимулювання реалізації кадрового потенціалу та його вплив на собівартість продукції. Проведено аналіз господарської діяльності системного інтегратора. Виявлено недосконалість організаційної структури підприємства, а також інших елементів, що спричиняють незадовільний стан справ. Розроблено систему заходів щодо реалізації виявлених резервів підприємства. За рахунок реалізації запропонованих заходів повинна зрости продуктивність праці основних робітників, і відповідно кількість послуг, що надаються. При реалізації запропонованих заходів собівартість одиниці продукції знизиться на 239 385 тис. грн, або на 19,75%.

Ключові слова: витрати, управління, резерви, собівартість

Постановка проблеми. Під дією матеріальних, економічних, соціально-політичних, фінансових, технічних, організаційних і багатьох інших умов формуються резерви підприємства. Вони показують реальну